

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat ja lähtudes AS-i TREV-2 Grupp maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusest **otsustan**:

1.1. Anda AS-ile TREV-2 Grupp Rõamäe II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaluba nr KL-517546 kehtivusajaga 15 aastat alljärgnevaks:

1.1.1. maavara kaevandamine.

1.2. Seada keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse alapeatükis 3.3. „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust.

1.3. Jätta algamata keskkonnamõju hindamine keskkonnaloa nr KL-517546 taotluse menetluse raames.

1.4. Käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest.

Keskkonnaluba KL-517546 on kättesaadav Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

AS TREV-2 Grupp (registrikood 10047362, aadress Harju maakond, Tallinn, Nõmme linnaosa, Teemeistri tn 2, 10916) esitas Keskkonnaametile Rõamäe II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi ka *kaevandamaisloa* või *loa*) taotluse. Taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*) 29.04.2020 nr DM-109634-1 all ning see vastas nõuetele.

Rõamäe II liivakarjääri keskkonnaluba taotletakse Järva maakonnas Paide linnas Eivere külas Rõamäe liivamaardlas (registrikaardi nr 0930) katastriüksusel Väätsa metskond 198 (katastritunnus 56501:002:0106). Katastriüksuse omanik on Eesti Vabariik, valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Taotletava Rõamäe II liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaa pindala on 19,1 ha, millest mäeeraldis on 15,36 ha. Kaevandatav maavara on taotluse kohaselt täiteliiv (aktiivne tarbevaru

354 tuh m³, millest kaevandatav varu on 311 tuh m³). Kaevandatud maavara kasutamise otstarve on taotluse kohaselt ehitus- ja teedehitus. Kaevandamise keskmine aastamäär on taotluse kohaselt 25 tuh m³. Keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks.

Keskkonnavalua taotlust on kontrollinud Keskkonnaamet ning maavarade registri vastutav töötaja (Maa-amet) (04.05.2020 kiri nr 9-3/20/6306-2).

Keskkonnavalua taotlus on 26.05.2020 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 26.05.2020 kirjaga nr DM-109634-3 keskkonnavalua taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (edaspidi *KeÜS*) § 46 lg 1 p-des 1 ja 2 nimetatud isikuid. Avalikustamise käigus huvitatud isikuid ei lisandunud.

Vastavalt *KeÜS* § 43 lg-le 1 ja maapõuaseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 49 lg-le 6 küsis Keskkonnaamet kavandatava tegevuse asukoha järgselt kohaliku omavalitsuse (edaspidi ka *KOV*) üksuselt taotletava tegevuse kohta arvamust (registreeritud KOTKAS-es 27.05.2020 nr DM-109634-4 all ja 04.08.2020 nr DM-109634-5 all).

MaaPS § 49 lg 6 sätestab, et *KOV* esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

KOV üksus (Paide Linnavalikogu) tegi 17.09.2020 otsusega nr 34 Keskkonnaametile ettepaneku Rõamäe II liivakarjääri keskkonnamõju eelhindamise läbiviimiseks eesmärgiga välja selgitada kavandatava tegevusega kaasnev mõju keskkonnale ja inimese tervisele või heaolule (registreeritud KOTKAS-es 25.09.2020 nr DM-109634-7 all). Otsuses olid punktidenä välja toodud järgnevad peamised küsimused/murekohad (kokkuvõtvalt): kas olemasolevate karjääride baasil ei oleks võimalik Tallinn-Tartu maanteed ehitada; metsise elupaiga kaitse; piirkonna joogivee kvaliteedi võimalik halvenemine ning kaevude veetaseme ja vee kvaliteedi seire vajadus; tolmu ja müra häiring ning selle ärahoidmine; müraallikate arv karjääris.

Keskkonnaamet edastas *KOV* otsuse nr 34 kooskõlas haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 49 lg-ga 3 taotluse esitajale tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks (registreeritud KOTKAS-es 28.09.2020 nr DM-109634-8).

Keskkonnaamet küsis taotluse kohta täiendavaid küsimusi ning AS TREV-2 Grupp vastas neile. Kirjavahetus on registreeritud KOTKAS-es 02.11.2020 nr DM-109634-9 all.

Keskkonnaamet küsis Paide Linnavalitsuse arvamust Rõamäe II liivakarjääri keskkonnamõju hindamise eelhindangu kohta 04.11.2020 kirjaga nr DM-109634-10. Samas kirjas hindas Keskkonnaamet ka karjääri rajamise riigi huvi muuhulgas varustuskindluse aspektist.

Paide Linnavalitsus pikendas arvamuse andmise tähtaega seoses asjaoluga, et arvamuse andmine on Paide Linnavalikogu pädevuses ning volikogu istung pidi toimuma Keskkonnaameti seatud arvamuse andmise tähtajast hiljem (registreeritud KOTKAS-es 24.11.2020 nr DM-109634-11 all). Keskkonnaamet nõustus *KOV* arvamuse andmise tähtaja

pikendamisega (registreeritud KOTKAS-es 24.11.20202 nr DM-109634-12 all).

Paide Linnavolikogu nõustus 17.12.2020 otsusega nr 64 Keskkonnaameti riigi huvi hinnanguga sh varustuskindluse hinnanguga karjääri rajamise osas; keskkonnamõju eelhinnanguga, mille kohaselt tuleb koostada eksperthinnang karjääri mõju kohta metsise püsielupaigale ning veekogust üle jääva karjääri ala korrastamiseks parima lahenduse leidmiseks; keskkonnamõju hindamise algamata jätmisega Rõamäe II liivakarjääri kaevandamisloa menetluse raames (registreeritud KOTKAS-es 21.12.2020 nr DM-109634-13 all).

Keskkonnaamet edastas KOV otsuse nr 64 kooskõlas HMS § 49 lg-ga 3 taotluse esitajale tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks (registreeritud KOTKAS-es 22.12.2020 nr DM-109634-14).

AS TREV-2 Grupp vastas, et soovitakse menetluse jätkumist ja teavitas, et 2021. aasta kevadel alustatakse seire läbiviimisega (registreeritud KOTKAS-es 13.01.2021 nr DM-109634-15 all). Keskkonnaamet edastas info ka KOV-le (registreeritud KOTKAS-es 19.01.2021 nr DM-109634-16 all).

Keskkonnaamet jättis 19.01.2021 kirjaga nr DM-109634-17 Rõamäe II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algamata.

Keskkonnaamet pikendas seoses eksperthinnangu koostamisega kaevandamisloa menetluse tähtaega 03.05.2021 kirjaga nr DM-109634-18.

Kaitsealuste liikide eksperthinnang on registreeritud KOTKAS-es 13.09.2023 nr DM-109634-19 all. Seal on välja toodud karjääri avamisega seotud vältivad ja leevendavad meetmed. Samuti on antud suunised karjääri korrastamiseks.

Keskkonnaamet küsis riigi huvi väljaselgitamiseks seisukohta Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt (edaspidi MKM) 16.12.2022 kirjaga nr DM-109634-20. MKM pikendas seisukoha andmise tähtaega (registreeritud KOTAS-es 23.01.2023 nr DM-109634-21 all). MKM vastas 03.02.2023 kirjaga nr 17-1/2022/7684-2 (registreeritud KOTKAS-es 06.02.2023 nr DM-109634-22 all) kokkuvõtvalt, et Rõamäe II liivakarjääri taotluse puhul võiks loa andmine olla põhjendatud ja soovitas loa võimalusel väljastada.

Kooskõlas HMS §-dega 40, 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet XX.XX.XXXX ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnaloa kohta tehtava otsuse eelnõu ning andis XX.XX.XXXX kirjaga nr XXX menetlusosalistele teada haldusakti eelnõu valmimisest. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib kavandatav tegevus puudutada, on õigus alates avalikustamisest kuni määratud tähtajani esitada Keskkonnaametile loa taotluse või loa eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Ettepanekuid / vastuväiteid *esitati / ei esitatud*.....

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnaamet jättis 19.01.2021 kirjaga nr DM-109634-17 “Rõamäe liivamaardla Rõamäe II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata keskkonnamõju hindamise Rõamäe II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse menetluse käigus. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks on välja toodud keskkonnaloa kõrvaltingimuste ja nõuete osas.

3.2. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Keskkonnaloa menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid ja KeÜS 5. peatükki.

KeÜS § 41 lg 5 alusel annab keskkonnaloa Keskkonnaamet. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 24.04.2020 vastavalt riigilõivuseaduse[\[1\]](#) § 123 lg-le 1.

KeÜS § 51 lg 1 sätestab, et keskkonnaloa andja võib keskkonnaloa taotleja taotlusel või omal algatusel teha enne keskkonnaloa andmist või selle andmisest keeldumist siduvalt kindlaks asja lõplikul lahendamisel tähtsust omava asjaolu, sealhulgas KeÜS § 52 lg 1 p-des 1–4 või 8–10 sätestatud keskkonnaloa andmisest keeldumise aluse puudumise.

Keskkonnaloa andmisest keeldumise alused on toodud KeÜS § 52 lg-s 1 ja MaaPS §-s 55.

MaaPS § 55 lg 1 p 12 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotletava kaevandamisloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Taotluses (KOTKAS-es 29.04.2020 dokument nr DM-109634-1), eelhinnangus (KOTKAS-es 19.01.2021 dokument nr DM-109634-17) ja eksperthinnangus (KOTKAS-es 13.09.2022 dokument nr DM-109634-19) on käsitletud kaitsealuste liikide teemat ning on leitud, et karjääri ebasoodne mõju on leevendusmeetmete rakendamisel välditav.

MaaPS § 55 lg 3 p 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest kaevandamise või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning AS TREV-2 Grupp ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 13.03.2023).

MaaPS § 55 lg 2 p 10 alusel keeldutakse kaevandamisloa andmisest kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja

uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi *juhend*). Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgeks arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks.

Kuivõrd kaevandada soovitav maavara kuulub riigile, analüüsis Keskkonnaamet riigi huvi lähtuvalt juhendist.

Keskkonnaamet analüüsis, kas taotletav tegevus on vajalik maavarade säästliku ja jätkusuutliku kasutamise tagamiseks.

Taotletav tegevus on vajalik, kui:

1. kaevandamisloa andmisega hoitakse ära majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaru plokkide teke;
2. kaevandamisloa andmine tagab kasutusel oleva mäeeraldise lamamis oleva maavara täieliku väljamise;
3. kaevandamisloa andmine tagab korrastamistingimuste otstarbekama täitmise;
4. kaevandamisloa andmine tagab planeeringutest või riigi taristu ehituse ja laiendamise vajadustest tingitud tegevuste raames maapõue ja maavara kaitse nõuete täitmise ning maavara ratsionaalse kasutamise.

Keskkonnaameti hinnangul ei saa Rõamäe II liivakarjääri kaevandamisloa taotlust lugeda ülaltoodud punktide alusel põhjendatuks kuna:

1. taotletava mäeeraldise piiresse jääv aktiivne tarbevaru on nõudluse olemasolul kaevandatav ka iseseisvalt ning ebaotstarbekaid jääkvaru plokkide ei teki;
2. tegemist ei ole olemasoleva mäeeraldise sügavuti laiendamisega;
3. mäeeraldise kasutuselevõtt ei ole vajalik olemasoleva mäeeraldise korrastamistingimuste otstarbekamaks täitmiseks, kuna taotletaval alal ei ole varasemalt kaevandatud ning tegemist on umbes pooles ulatuses metsaga kaetud maatulundusmaaga;
4. olemasolevate andmete põhjal ei ole varu väljamine vajalik maavara kaitse nõuete täitmiseks

või ratsionaalseks kasutamiseks seoses maardla alal planeeritavate tegevustega. Taotletaval Rõamäe II liivakarjääri mäeeraldise alal ei ole varem kaevandamist toimunud.

Keskkonnaamet analüüsis, kas taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonnas on tagatud samaväärse maavara varustuskindlus. Varustuskindlus näitab, kui kauaks võimaliku tulevase mäeeraldise teeninduspiirkonnas varem antud lubadega kaevandada antud maavaravaru jätkub, arvestades viimase 5 aasta keskmist kaevandamismahtu. Mäeeraldise optimaalseks teeninduspiirkonnaks loetakse 50 km raadiuses mäeeraldist ümbritsevat ala, sõltumata haldusjaotusest ja arvestades reaalseid veokauguseid ning veoteede tehnilist seisukorda. Lubadega kaevandamiseks antud varu peetakse piisavaks, kui varu jätkub vähemalt 10 aastaks. Kui analüüside tulemusel selgub, et varem kaevandamiseks antud mäeeraldiste piires

kaevandatav jääkvaru rahuldab taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonna vajadused kaevandamiseks taotletava maavara osas enam kui 10 aastaks, siis loetakse taotlus riigi huviga vastuolevaks.

Seisuga 02.11.2020 jäi taotletavast Rõamäe II liivakarjääri mäeeraldisest 50 km raadiusesse 32 mäeeraldist, mille kaevandatava täiteliiva ja täitekruusa jääkvaru suurus kokku oli 6931 tuh m³. Viimase 5 aasta keskmiste kaevandamismahtude põhjal kaevandati piirkonnas igal aastal ligikaudu 214 tuh m³ täiteliiva ja täitekruusa. Seega oli piirkonna varustuskindlus tagatud ligikaudu 32 aastaks ehk rohkem kui 10 aastaks.

Võrdluseks seisuga 16.12.2022 jäi taotletavast Rõamäe II liivakarjääri mäeeraldisest 50 km raadiusesse 45 mäeeraldist, mille kaevandatava täiteliiva jääkvaru suurus kokku on 7574,3 tuh m³. Viimase 5 aasta keskmiste kaevandamismahtude põhjal kaevandati piirkonnas igal aastal ligikaudu 625 tuh m³ täiteliiva. Seega on piirkonna varustuskindlus tagatud ligikaudu 12 aastaks ehk rohkem kui 10 aastaks.

Eelnevale tuginedes jõudis Keskkonnaamet seisukohale, et Rõamäe II liivakarjääri keskkonnanaloo taotluse puhul võib esineda MaaPS § 55 lg 2 p-s 10 sätestatud keskkonnanaloo andmisest keeldumise alus, kuna varem antud mäeeraldiste piires kaevandada antud samaväärse maavara jääk rahuldab taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonna vajadused enam kui 10 aastaks. Samas näeb juhendi p 6.1 ette, et riigi huvi väljaselgitamisel tuleb olulist tähelepanu pöörata taotleja põhjendusele mäeeraldise saamiseks. Juhendi p-des 6.2.1-6.2.5 on välja toodud, milliseid hinnanguid ja alusdokumente peab mäeeraldise saamise põhjendus sisaldama.

AS-i TREV-2 Grupp mäeeraldise saamise vajaduse põhjendused on leitavad kaevandamisloa taotluse seletuskirjast ning Keskkonnaameti 16.12.2022 nr kirjast DM-109634-20.

Tuginedes AS-i TREV-2 Grupp põhjendustele ja asjaolule, et juhendi kohaselt küsitakse nõudluse hüppelise muutuse võimaluse korral MKM arvamust, küsis Keskkonnaamet 16.12.2022 kirjaga nr DM-109634-20 MKM-lt seisukohta riigi huvi olemasolu või selle puudumise kohta Rõamäe II liivakarjääri osas.

MKM vastas 03.02.2023 kirjaga nr 17-1/2022/7684-2 (registreeritud KOTKAS-es 06.02.2023 nr DM-109634-22 all) järgmist (tsiteeritud):

Nõustume, et hetkel veel kehtiva varustuskindluse juhendi järgi on täiteliiva varustuskindlus Rõamäe II liivakarjääri mäeeraldise teeninduspiirkonnas tagatud ja otsene ülekaalukas riigi huvi hetkel puudub, kuid peame vajalikuks tuua välja järgmised seisukohad:

1) Suure osa varustuskindlusest tagavad Kuusalu piirkonna suured liivakarjäärid (Huntaugu, Kuusalu, Soodla jne), kuid logistiliselt jäävad need ebamõistlikule kaugusele.

2) Riigi teehoiukavas on seatud pikemaks eesmärgiks põhimaanteed, sh ka T2 Tallinn-Tartu neljarealiseks ehitamise jätkamine ja Rõamäe II ressursid ongi planeeritud Tallinn-Tartu maantee järgmise lõigu neljarealiseks ehitamiseks. Siinjuures asuvad need ressursid logistiliselt soodsas asukohas jäädes Tallinn-Tartu maantee äärde ning järgmisest ehitatavast lõigust 20 km kaugusele, samas jäävad Tallinn-Tartu maantee järgmise lõigu ehitamise ressursid suures osas

Jõgeva ja Tartu lähistele. Otsustus järgmise lõigu välja ehitamiseks võib tulla väga kiirelt (sest Euroopa Liidu tasemel on kokkulepped tehtud TENT võrgustiku väljaehitamiseks), mistõttu oleks riigil huvi see luba välja anda.

3) Uute karjääride avamine muutub järjest keerulisemaks ja takistusi on palju (elukeskkonna lähedus, looduskaitsepiirangud jne). Enne iga uue karjääri avamist tuleb piirkonda järjest põhjalikumalt uurida. Taotletava Rõamäe II liivakarjääri puhul on enam kui aasta väldanud uuring ja seired aga juba tehtud.

4) Ennetades materjali puudust juba enne ehitust, väldime kaugema ressursi ebamõistlikku kasutuselevõttu hoides nii keskkonda. Planeerides maavarade ruumilist kasutust, on määravaks asjaoluks, et materjali transpordi vahemaa lõpptarbijani (Tallinna-Tartu maantee ehitatavad teelõigud) oleks võimalikult väike. Selliselt on võimalik vähendada ehitusobjekti materjalidega varustamisega kaasnevat keskkonnamõju – tulemuseks on väiksem liikluskoormus, turvalisem liikluskorraldus ning väiksemad CO₂ emissioonid. Samuti on riigi ehitusobjektide puhul oluline materjali omahind, mis sõltub suuresti ka transpordikaugusest, näiteks juba 30 km kauguselt materjali transportimisel kujuneb materjali omahind ligi 50% kallimaks. See on ka vastavuses Maapõueseaduse § 16. lg 4-ga, mis sätestab, et maavara tuleb kaevandada ning muul alusel looduslikust seisundist eemaldada ja kasutada majanduslikult võimalikult otstarbekalt ja säästlikult.

5) Taotleja kavatseb kasutada maavara ka oma tööde (taristuehitus ja hooldus) tarbeks ehk siis varustades suuri taristuprojekte täitematerjalidega ettevõttesiseselt, on võimalik tagada odavaim ehitusmaksumus.

Lähtudes eelpooltoodust on MKM seisukohal, et Rõamäe II liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotluse puhul võiks loa andmine olla põhjendatud ja soovitame luba võimalusel väljastada.

Rõamäe II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Antav keskkonnaluba nr KL-517546 annab AS-ile TREV-2 Grupp Rõamäe II liivakarjääris õiguse alljärgnevalt:

- maavara kaevandamine.

3.2.1. Maavara kaevandamine

Lubatud tegevus

Käesolevaga antakse AS-ile TREV-2 Grupp Rõamäe II liivakarjääri keskkonnaluba nr KL-517546. Rõamäe II liivakarjäär asub Järva maakonnas Paide linnas Eivere külas katastriüksusel Väätsa metskond 198 (katastritunnus 56501:002:0106). Rõamäe II liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaa pindala on 19,1 ha, millest mäeeraldise pindala on 15,36 ha. Keskmise tootmiskaht aastast on 25 tuhat m³. Keskkonnaloa kehtivus on 15 aastat. Kaevandatud maa kasutamise otstarve on veekogude maa, metsamaa ja teemaa.

Seisuga 31.12.2022 on Rõamäe II liivakarjääri mäeeraldise täiteliiva plokkide 6, 7, 8 ja 9

aktiivne tarbevaru kokku 354 tuh m³ ning sellest on kaevandatav varu 311 tuh m³.

Nõlvatervikusse jääb 43 tuh m³ täiteliiva.

Maakatastriseaduse § 18² lg 4 sätestab, et katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenev mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve. Maaregistri andmeil on katastriüksuste Väätsa metskond 198 (katastritunnus 56501:002:0106) puhul tegemist 100% maatulundusmaaga.

Nõuded maavara kaevandamisele

Keskkonnaloa maapõue eriossa kõrvaltingimuste seadmist on kajastatud korralduse peatükis 3.3. „Kõrvaltingimuste seadmine“.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). MaaPS § 56 lg 2 p 5 ja § 56 lg 1 p 9 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamisloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Taotlusele oli lisatud Riigimetsa Majandamise Keskuse 27.04.2020 kiri nr 3-1.1/1310, millega kooskõlastati Rõamäe II liivakarjääris kaevandamisloa taotlemine ja kaevandamine järgmistel tingimustel (tsiteeritud):

1. *Ussisoo – Saueaugu tee kaitsevööndiks on tee teljelt 15 m (kokku 30 m);*
2. *teekaitsevööndis säilib teekaitsetervik minimaalselt 1 m üle kaevandamisjärgse pinnaveekogumi maksimaalse veetaseme;*
3. *teekaitsetervikule tuleb ehitada metsatee II järgu tingimustele vastav katend;*
4. *teekaitseterviku kaitseks ja ohutuse tagamiseks tuleb tekitada tervikule nõlvused, vältimaks kaevandamisel tekkivaid püstiseid seinu;*
5. *kaevandamise aja vältel tagab AS TREV-2 Grupp läbipääsu Rõamäe II liivakarjäärist mööda Ussisoo-Saueaugu metsateed (tee reg nr. 5650005);*
6. *kasutatava teelõigu osas sõlmitakse metsatee kasutamiseks rendileping.*

Tuginedes eelpool toodule ja eelhinnangule seatakse Rõamäe II liivakarjääri keskkonnaloale nr KL-517546 järgnevad kõrvaltingimused:

1. Müra ja tolmu leviku vähendamiseks rajada katendivallid karjääri äärealadele.

Katendivallid säilitada hilisema mäeeraldise korrastamise tarbeks.

2. Kaevandamisega kaasneva müra negatiivse mõju vältimiseks/vähendamiseks on kaevandamine ja toodangu väljavedu metsise mänguperioodil lubatud 1. märtsist kuni 31. märtsini kl 9:00 kuni 16:00 ning 1. aprillist kuni 15. maini kell 9:00 kuni 18:00.
3. Mäeeraldise raadamistööd ning muid karjääri avamise ettevalmistustööd (nt pinnase koorimine) on lubatud teostada lindude pesitsusvälisel ajal ehk 15.08-01.03.
4. Alates karjääri avamise ettevalmistustöödest looduses, teostada igakevadisi metsise seireid (mängupaikade inventuure) kogu kaevandamisperioodi vältel. Seiret ei ole vaja teostada neil aastatel kui toimub metsise püsielupaikade riiklik seire. Seirearuanded esitada nende valmimisel Keskkonnaametile. Olenevalt seiretulemustest tuleb vajadusel karjäärist lähtuva negatiivse mõju vähendamiseks korrigeerida kaevandamisega seotud tegevusi.
5. Kaevandamise käigus on keelatud veetaseme alandamine karjääris ja selle mõjupiirkonnas.
6. Kaevandamisel allpool veetaset tuleb karjääris tekkiva veekogu veetaset mõõta kaks korda aastas (II kvartali alguses ja III kvartali lõpus). Seireandmed edastada absoluutmeetrites Keskkonnaametile KOTKAS keskkonnas.
7. Karjääri korrastamisel võtta arvesse eksperthinnangus (registreeritud KOTKAS-es 13.09.2022 dokumendina nr DM-109634-19) toodud suuniseid.
8. Loa omajal tuleb kinni pidada Riigimetsa Majandamise Keskuse 27.04.2020 kirjas nr 3-1.1/1310 toodud tingimustest.

Väljaspool mäeeraldise teenindusmaad asuvate teede osas ei saa keskkonnalooga üldjuhul tingimusi seada. Seega tuleks karjääri teenindamiseks kasutatavate teede osas vajadusel sõlmida teede haldajaga ning soovitatavalt ka teiste samu teid kasutavate kaevandajatega vastavad kokkulepped (nt tolmu leviku piiramiseks, teede korrashoiuks vmt).

Ekspert hinnanguga on soovitatud mõningase elupaigakao kompenseerimist metsise püsielupaiga kahe sihtkaitsevööndi veerežiimi parandamiseks (veetaseme tõstmisega) vähemalt kahe põhjalõuna suunalise kraaviotsa täieliku või osalise sulgemisega. Kuivõrd soovitatud tegevus jääb väljapoole taotletavat mäeeraldise teenindusmaad ning hõlmab varasemalt projekteeritud ning rajatud kraavituse muutmist siis vastavat nõuet keskkonnaloale seada ei saa. Kui loa taotleja on nõus eksperthinnangu soovitus kaaluma ja seda teostama ning saab selleks vajalikud kooskõlastused siis Keskkonnaamet toetab elupaigakao kompenseerimise ideed igati.

Keskkonnaloa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, jäätmeseadus, looduskaitse seadus jt) sätestatud nõuded. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Loa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitse/loa-omaja-meelespea#maavara-kaevandamine>.

[1] Redaktsioon jõustus 01.04.2020 ning redaktsiooni kehtivus lõppes 31.05.2020

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme 56933839
Martin.Nurme@keskkonnaamet.ee